

Írja be a keresendő szöveg

Szeged.hu

Menü

Február 21. péntek, Eleonóra
EUR: 337; USD: 312; CHF: 318

- Rovatok
 - Szegeden Szeged300 Kék hírek
 - Ziczer Művűz
 - Túl a városom Színes
- Kétnapra
- Szeged TV
- Szegedi Tükör
- Városunkról

- Szegedieknek

[E-ügyintézés E-közevülés Fejlesztéseink Gépármű-elszállítás](#)

Turistáknak

[Látogatók Programok Szálláshelyek Menetrend](#)

Befektetőknek

[Fejlesztési stratégia Infrastruktúra Munkaerőpiac Építési szabályzat](#)

Önkormányzati cégek

[IH Rendszerintézközpont Belvárosi Mozi Szegedi Partfürdő D2 Szegedi Közlekedési Kft. Szegedi Környezetgazdálkodási Nkft. Szeged Tourinform](#)
[JKV RITEK Zrt. Szegedi Víziközmű Működtető és Fejlesztő Zrt. Szegedi Városház- és Piac Kft. Szeged Pólus Szegedi Sport és Fűrdők Szegedi Vadászpark](#)

- Archívum

- Kezdőlap
- Hírek
- Szegeden

- Molnár Edit Katalin a NAT-ról: A problémák egy részét nagyon régóta húzzuk magunkkal

Megosztás 3 Szegeden 2020. február 20. 13:50

Molnár Edit Katalin a NAT-ról: A problémák egy részét nagyon régóta húzzuk magunkkal

A kötelező központi tantervek (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek) egyre kevesebb mozgásteret engednek az iskoláknak, tanároknak, ugyanakkor régóta rendszerszintű problémák vannak a magyar oktatással, melyeket ez a mostani koncepció sem oldja meg – mondja Molnár Edit Katalin, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézetének munkatársa. A NAT mostani koncepciója azonban arra jó, hogy ezekről a problémákról szélesebb szakmai párbeszéd induljon.

Most csak a felszínt érintjük, ha azt firtatjuk, mely írók legyenek kötelező olvasmányok – fejtegeti Molnár Edit Katalin, aki szerint ezeknél átfogóbb és mélyebb problémákkal nézünk szembe nap, mint nap a magyar oktatásban. A NAT ugyanis egy műveltségi koncepció, tehát elvileg arról rendelkezik, milyen jellegű tudást kapjon meg egy gyerek, amikor bekerül a közoktatás rendszerébe.

Sokkal részletesebbek lesznek az állami kerettantervek, amelyek tartalma, szellemisége – amennyiben megmarad a kötelező voltok – jobban hathat az oktatás mindennapjaira. Hogy megértjük, mi a jelentősége a kerettanterveknek, nem árt felidézni a közoktatás rendszerváltás utáni átalakítását. Az első Nemzeti alaptanterv (1995) jelentősége az volt, hogy a szocialista iskolarendszerben nem ilyen szabályozást alkalmaztak, ott akkor minden központosítva zajlott, és lényegében mindenki ugyanazon részletes, előírt tanterv alapján, ugyanazokból az állami tankönyvekből tanított–tanult.

A neveléstudományi szakember szerint nagy probléma volt akkor, hogy a bevezetése idején a tanároknak túl általánosok voltak az akkori NAT irányelvei, nem volt minden iskola felkészülve arra, hogy élni tudjon a helyi tervezés szabadságával. Részen ezért születtek meg a szakminisztérium által kidolgoztatott kerettantervek. A rendszer egy időben még olyan nyitott volt, hogy pedagógiai közösségek (például tankönyvkiadók gyakorló pedagógusokkal együtt) is készíthettek kerettanterveket, melyeket el kellett fogadtatniuk a szakminisztériummal, és amennyiben az áldását adta rájuk, akkor mások is használhatták ezeket a saját iskolájuk helyi tantervének a kidolgozásakor. 2011 óta a szabályzás erre már nem ad lehetőséget, így a minisztérium által kidolgoztatott kerettantervek alapján kell tanítani. Amennyiben egy iskola nem ezeket kívánja használni, a saját, egyedi helyi tantervére miniszteri jóváhagyást kell szereznie.

A szakemberek többsége további problémát lát abban, hogy nincs elég idő arra, hogy egyrészt megismertessék a pedagógusokkal az új terveket, pedagógiai koncepciókat.

Nahalka István legalább öt évet tart szükségesnek, mire megszületnek a NAT-tal összehangolt kerettantervek és tankönyvek, illetve az iskolák és a pedagógusok a saját teendőiket, terveiket is átgondolják, átalakítják. Minderre most biztos nincs idő, ha a január 31-én közzétett NAT módosításokat 2020 szeptember elsejétől már a napi iskolai gyakorlatban kívánja érvényesíteni az oktatásirányítás.

A legújabb NAT-tal szemben megfogalmazó kritikák hangsúlyosan rámutatnak a lexikai ismeretekkel való túlsúlyfótságára. Minél több ismeretet ír elő egy tanterv, annál valószínűbb, hogy ezek csak órán, a tanár szájából elhangzó ismeretek lesznek, és nem válnak a diákok tudásává, alkalmazható tudássá, olyanná, aminek évek múlva is hasznát tudják venni.

Még nem ismert, milyenek lesznek az új kerettantervek. A jelenlegiek a pedagógus döntési körébe tartozó kérdéseket is központilag írják elő, például azt, hogy a tananyag egyes témaköreire hány tanórát szánjon. Csak egy példa ennek helyzetnek a lehetetlenségére: első évfolyamon mindössze 25 órát szán egy központi döntés az olvasás előkészítésre – miközben az iskola a tanításra fordítható idő 10%-a fölött rendelkezhet szabadon, tehát nincs nagy mozgásteret ennek a megváltoztatására. Ugyanakkor egyesek már ismerik a betűket, mire iskolába mennek, mások viszont nem tudják még a szavakat hangokra bontani, hasonló hangok között nem hallják a különbséget, vagyis nagy út van még előttük ahhoz, hogy készen álljanak az egyes hangokhoz betűket társítani. Nekik több idő kell, elkezdhesse nekik olvasni tanulni.

Molnár Edit Katalin szerinti olyan módon kellene tanítani az iskolában, hogy kibontakozzanak azok a képességek a gyerekekben, melyek javíthatják az életminőségüket, valamint segítik, hogy jobb eséllyel kezeljék az élet kihívásait. Ez megjelenik az új NAT-ban, mint ahogy a korábbi NAT-okban is megjelent. A napi gyakorlatban azonban ennek a megvalósulása kevésbé tapasztalható, mert az ehhez szükséges feltételek gyakran nem adottak és nehezen alakulnak ki.

Például a magyar iskola szeret a múltba tekinteni, ráadásul az oktatás elsődleges feladatának a jó példák, követendő minták bemutatását tartja. Arany János és Petőfi Sándor levelezéséből azonban nem tanulhatja meg senki, hogy miként kell egy jól összeszedett, hatásos hivatalos levelet írni – példálózik a szakember.

Magát az oktatási rendszert egyébként lassú reakcióidő jellemzi, mert nem jut elegendő minőségi idő a tanárok (tovább)képzésére, az új szemléletek megismerésére, a modern módszertanok elsajátítására.

Ahogy Radó Péter írja, ahhoz, hogy a központi tantervek hatást tudjanak gyakorolni az oktatás minőségére, „önállóan gondolkodó, a közös célokat interpretálni képes autonóm iskolákra van szükség, egy iskola ugyanis nem egy összeszerelő üzem”.

Molnár Edit Katalin az SZTE BTK Neveléstudományi Intézetének oktatója. Angol-amerikanisztika szakosként szerzett tanári, később tantervi szakértői diplomát. PhD disszertációjában a közoktatásban tanuló diákok fogalmazási képességét vizsgálta. Kutatásai a szövegértés, a szövegalkotás, illetve a tanári tudás, a tanítási megismerés kérdéseit érintik.

Szeged.hu – Minden, ami Szeged! [Tartson velünk a Facebookon is!](#)

Cimkék: [NAT](#)

A rovat további hírei

[Az állatvédők munkáját bemutató fotókiállítás nyílt az Agorában](#)

[Két új sztár is csatlakozik a júniusi időutazáshoz](#)

[Jól érzi magát a Vadasparkban a megmentett vidrakölyök](#)

- [Szegeden](#)
- [Művészet](#)
- [Színes](#)